

Nr. 10
mei 2004

Nieuwsbrief Stichting Groningen-Jabalya

Van de redactie

Voor u ligt het tiende nummer van de Nieuwsbrief. Deze heeft enige tijd op zich laten wachten. Dat heeft als voordeel dat we echt nieuws kunnen brengen: de bouw van het jeugdcentrum is daadwerkelijk begonnen! (zie foto) De verwachting is dat het centrum eind dit jaar klaar is. Verder een aankondiging van een Midden Oosten project waar iedereen aan mee kan doen en twee columns: een van schrijfster Nahed Selim over verzoening tussen Israëli's en Palestijnen en een van journalist Jan Keulen over het aanbod van Sharon om Gaza te verlaten. Tenslotte nog gedichten van Tahereh Khorrami.

UNWRA hervat voedselhulp Gaza

De UNWRA heeft het voedselhulp programma voor 600.000 vluchtelingen in Gaza hervat. Sinds 1 april was dit opgeschort in reactie op beperkende Israëlische maatregelen. Deze maatregelen hielden in dat lege containers niet meer uit Gaza mochten worden uitgevoerd. Als gevolg hiervan ontstond er een tekort aan containers waardoor 11.000 ton voedsel in de Israëlische haven Ashdod bleef liggen. De opslag daarvan kostte UNWRA 130.000 dollar. De afgelopen 2 weken zijn afspraken gemaakt met de Israëlische autoriteiten over de aanvoer van humanitaire hulp goederen, zodat er op dit moment voldoende voedsel is voor de vluchtelingen voor de komende 30 dagen. Desondanks is er onzekerheid over het voortbestaan van het voedselhulp programma, omdat de Israëlische autoriteiten hebben

geëist dat er gaten in de containerwanden geboord worden, zodat zij met behulp van mini-camera's de containers van binnen kunnen bekijken. Dit zal de kosten van de voedselhulp fors laten stijgen, omdat de UNWRA niet de eigenaar van de containers is.

De UNWRA zorgt voor 250 ton voedsel per dag voor de vluchtelingen in Gaza als onderdeel van een breder noodhulp programma, een programma dat bedoeld is om ernstige economische gevolgen van de Intifadah voor de vluchtelingen te verlichten. De noodzaak daarvan blijkt uit het feit dat tweederde van de bevolking van Gaza, waarvan 80 % vluchtelingen, op dit moment onder de armoedegrens leven en in toenemende mate afhankelijk zijn van internationale humanitaire hulp

Bron: UNWRA

Column Nahed Selim

Verzoening

"Wat zou u doen als u minister president was?" heb ik wel eens een t.v.presentator zijn gasten horen vragen. Persoonlijk hoef ik geen minister president te worden, maar als ik de directeur van het NOS journaal was, dan zou ik het geweld in Israël niet meer uitzenden. Als het aan mij lag, dan hoefden de mensen niet dag in dag uit geconfronteerd te worden met weer een zelfmoordaanslag, weer het platwalsen van Palestijnse huizen, weer stenengooiende kinderen en schietende soldaten. Natuurlijk willen we op de hoogte blijven maar, zoals het Nederlandse spreekwoord zegt: "zien eten doet eten". In analogie hierop zou ik zeggen "agressie zien roept agressie op en zien moorden doet moorden."

De media trakteren ons voortdurend op geweld, terwijl de aardigere dingen die daar ook plaatsvinden ons worden onthouden. Liever zou ik al mijn filmploegen sturen naar "Jerusalem-link", een gezamenlijk initiatief van Palestijnse en Israëlische vrouwen in Jeruzalem. Ze werken samen voor de vrede, hoewel ik me kan indenken dat het niet altijd makkelijk is, wanneer er doden vallen, om samen te werken. Naast vredesactivistes blijven de vrouwen natuurlijk ook deel van het conflict uitmaken.

Nog een mooi initiatief is dat van de Kring van Ouders. Bij de Israëlische Kring van Ouders horen Palestijnse en Israëlische moeders die, door escalatie van geweld een zoon of een dochter hebben verloren en die nu samen actie voeren. In 1995 werd de Kring door Israëlische ouders opgericht maar thans bestaat de Kring voor bijna de helft van de ruim 500 leden uit Palestijnse moeders. Wat deze vrouwen bij elkaar bracht, ondanks het conflict tussen hun volkeren, is dode zonen. Maar ook het feit dat ze moeders zijn, dat ze menselijke wezens zijn. Ze zijn mensen die de pijn van anderen erkennen, zoals een van hen het uitdrukte: "Zo lang je de pijn van de andere kant niet begrijpt, is er geen verzoening mogelijk. De politici kunnen een akkoord sluiten maar zolang de mensen elkaar niet kunnen vergeven is er geen vrede mogelijk."

Dit zijn nu dingen die mij en ongetwijfeld ook anderen zouden kunnen inspireren. In plaats van de Israëlische aanvallen op Gaza en de westelijke Jordaanoever zie ik liever deze dappere vrouwen van de Kring van Ouders op het journaal tijdens hun bezoeken aan 1400 Israëlische scholen samen met Palestijnen die er hun verhaal vertellen. De kinderen merken dan voor het eerst dat Palestijnen mensen zijn. De volgende stap is hetzelfde te doen op Palestijnse scholen, met Israëlische ouders er bij, zodat de Palestijnen kunnen zien dat niet alle joden gemene duivels zijn. Daarnaast heeft de organisatie van ouders een rechtstreekse telefoonlijn ingesteld: Hallo Salam, Hallo Shalom. Wat is er leuker dan tijdens het journaal een gesprek te volgen, via deze vredeslijn, tussen Palestijnen en Israëli's over van alles en nog wat: de kinderen, de problemen van het dagelijks leven, de woede, de pijn van de bezetting, het verdriet, of kookrecepten. In een jaar tijd hebben al 500 000 Palestijnen en Israëli's met elkaar gesproken en naar elkaar geluisterd.

Maar er gebeurt nog meer dat hoopvol kan stemmen. In 1972 werd halverwege Jeruzalem en Tel Aviv, een oase van vrede gesticht. Neve Shalom, Wahat al-Salam of Oase van Vrede is een experiment, een dorp van ongeveer 40 families van Palestijnen en Israëli's, moslims, christenen, joden die een leef- en werkgemeenschap vormen en met elkaar proberen te leven op basis van gelijkwaardigheid en respect voor elkaar. Ook hebben zij een school van vrede waarin hun kinderen zij aan zij opgroeien. Wat mij betreft mag men op het journaal best af en toe een keertje minder het geweld in Israël tonen en een keertje meer het leven in de oase van vrede en hoe ze omgaan met de escalatie van het geweld in de rest van het land. Hoe vieren de joden daar de dag van de onafhankelijkheid van Israël en hoe herdenken de Palestijnen de dag van al-Nakba (betekent de Ramp), zoals de Palestijnen in de steden van de Gaza-strook gewend zijn om de verjaardag van de oprichting van de staat Israël te herdenken?

"Verzoening begint
 waar wonden en haat
 niet meer overheersen
 maar de wil
 om te wonen
 niet ver van de ander;
 de vijand van ooit
 met evenveel recht
 op land en op leven
 in een oase van vrede."

Een prachtig gedicht dat speciaal voor de Oase van Vrede werd geschreven.

Vrouwen worden extra getroffen door geweld en oorlogen. Ze zien hun kinderen sterven, moeten veel taken overnemen van de strijdende mannen, zorgen voor ondergronds onderwijs wanneer de scholen dichtgaan en nog veel meer.

Het zijn dan ook de vrouwen die als eersten de zinloosheid van het geweld inzien en de strijdende partijen met elkaar proberen te verzoenen. Jammer genoeg worden Palestijnse vrouwenorganisaties niet of nauwelijks betrokken bij vredesbesprekingen. Ze verdienen onze steun maar vooral verdienen ze de gelegenheid om hun stem te laten horen.

Midden Oosten project

Dialogo en uitwisseling rond conflict Israël en Palestijnse gebieden.

Samen met COS Groningen en Cordaid voert de Stichting Groningen-Jabalya een project uit dat gericht is op het initiëren van het debat over het conflict in het Midden-Oosten, met name de problematiek rond Israël en de Palestijnse gebieden. Het project richt zich op ondersteuning van vredes- en verzoeningsinitiatieven in zowel de Palestijnse gebieden als in Israël.

We willen het debat over het conflict in het Midden- Oosten initiëren, er meer mensen bij betrekken (allochtoon en autochtoon) en samen zoeken naar manieren waarop we - hoe weinig dan ook - bij kunnen dragen aan het dichterbij brengen van oplossingen voor het conflict. Ook willen we in Groningen werken aan een evenwichtige beeldvorming en de bewustwording over het Midden- Oosten conflict vergroten. Het project wordt ook in andere delen van Nederland uitgevoerd en heeft drie onderdelen:

1. Vrouwen als vredesstichters: loopt in Utrecht, Almere, Groningen en Assen. In Groningen is op 7 maart 2004 gestart met een bijeenkomst in de Openbare bibliotheek Naast een publieksprogramma rond het thema Midden Oosten in de ruimten van de bibliotheek (met

muziek, buikdans, informatie- en verkoopmarkt), was er een inhoudelijk programma in de Wolters-Noordhofzaal met als thema "vrouwen als vredesstichters". Dit bestond uit een rondetafelgesprek tussen Nivine Sandouka, een jonge wetenschapster van de Universiteit van Bethlehem (West-Bank), Trees Zbidat - Kosterman, vertegenwoordigster van al Zahra - arabische vrouwenorganisatie uit Galilea, en Margriet Nieuwenhuis (Cordaid) onder leiding van onze voorzitter Jan Keulen. Dichteres Tahereh Khorrami en schrijfster Nahed Selim zorgden voor de culturele intermezzi. Daarna was er een workshop gericht op het project "vrouwen als vredesstichters: een uitwisseling via de e-mail tussen vrouwen uit Nederland, de Palestijnse gebieden en Israël. Tijdens dit uitwisselingstraject komt de groep Groningse vrou-

Vervolg op pagina 5

Hoop en wanhoop in Gaza

Het is nu tien jaar geleden dat het Midden-Oosten een zeldzaam moment van optimisme kende. In mei 1994 trok het Israëlische leger zich terug uit Gaza Stad en andere Palestijnse bevolkingscentra van de Gazastrook. De Palestijnse Nationale Autoriteit nam het bestuur van de Israëli's over en militaire eenheden van de PLO kwamen uit alle hoeken van de Arabische wereld om politietaken op zich te nemen. In juli 1994 kwam Yasser Arafat vanuit Tunis in Gaza aan om -na tientallen jaren ballingschap buiten Palestina- de politieke leiding ter plekke op zich te nemen.

De meeste Palestijnen in Gaza zagen wel dat er heel wat schoonheidsfoutjes kleefden aan de deal die gemaakt was met de Israëlische regering. Het Israëlische leger was weliswaar uit het zicht in de vluchtelingenkampen en steden, maar was nog wel degelijk aanwezig. Op de doorgaande wegen waren nog steeds Israëlische controleposten. En de joodse nederzettingen, zoals Kfar Darom en Gush Katif, bleven bestaan. Deze illegale settlements waren de Gazanen een doorn in het oog, al was het alleen maar omdat ze een buitenproportioneel groot deel van de (landbouw-)grond opslokten van het overbevolkte Gaza, dat de grootte heeft van een Nederlands waddeneiland.

De Israëlische oppositie was destijds ook sceptisch, zo niet faliekant tegen het Oslo-akkoord, dat ten grondslag lag aan de Palestijnse autonomie. Oppositieleider Ariël Sharon noemde de kersverse Palestijnse politie "terroristen in uniform". Sharon zag in Arafat geen vredespartner, maar een oude, sluwe tegenstander met bloed aan zijn handen, die uit was op de vernietiging van Israël. Het is misschien goed om dat "Israël" van Sharon te definiëren: het is een groot Israël, dat -behalve de staat Israël van 1948 ook grote stukken van de Westoever beslaat, inclusief het in 1967 bezette Oost-Jeruzalem.

Zoals bekend is het met het Israëlisch-Palestijnse vredesproces sinds 1994 helemaal mis gegaan. In het najaar van 2000 brak de tweede intifada uit, nadat bleek dat Israël niet van zins was zijn kolonisering van de Westelijke Jordaanoever te stoppen en zich te houden aan het interim akkoord (Oslo) met de PLO. Bloedige aanslagen van Hamas en de Islamitische Jihad speelden de ultra rechtse partijen in Israël in de kaart en de nieuwe machthebbers als Netanjahu en nu Sharon hadden geen boodschap aan een tweestaten oplossing, waarbij er een levensvatbare Palestijnse staat zou komen naast Israël.

Het is nog maar tien jaar geleden maar het lijkt wel prehistorie: de dagen dat gedroomd werd over Gaza als het toekomstige Singapore of Hong Kong van het Midden-Oosten. Het buitenland, met name de Europese Unie, bleef er lang in geloven, al was dat -achteraf gesproken- misschien een wishful thinking. Gaza's strategische ligging, haar redelijk goed opgeleide, hard werkende en ondernemende bevolking waren de ingrediënten van een potentieel succesverhaal. Miljoenen dollars aan hulp moesten Gaza er bovenop helpen en tegelijkertijd als cement dienen voor het vredesproces.

Er werd een vliegveld gebouwd en voorbereidingen getroffen voor het aanleggen van een haven. Het Palestijns bestuur werd gefinancierd en er werd veel geld gestoken in het herstel van de verwaarloosde infrastructuur van Gaza.

Het belangrijkste ingrediënt voor succes bleef echter uit: vrede. In plaats van het Hong Kong van het Midden-Oosten veranderde Gaza in het grootste concentratiekamp van de regio. Haven in aanbouw en vliegveld werd kapot gebombardeerd, het Palestijns bestuur werd voor een groot deel ont-

manteld, de Gazanen mochten het gebied niet meer uit om te werken in Israël of om op bezoek te gaan naar Egypte, Jordanië of andere delen van Palestina.

Behalve economische schade, richtte Israël ook grote psychologische -en dus politieke- schade aan in Gaza. Het vredesproces werd een vernederingsproces, waarvan de lugubere bekroning waarschijnlijk wel is de systematische politiek om Palestijnse leiders te vermoorden.

En dan nu, als een duveltje uit een doosje, komt Sharon met het plan om Gaza te verlaten en de joodse nederzettingen te ontmantelen. Bush omarmde het idee, maar geen Palestijn die gelooft dat Sharon iets goeds voor hen in petto heeft. Overigens: als die nederzettingen zomaar kunnen worden opgeheven, waarom dat dan niet tien jaar geleden gedaan? Dat had in ieder geval enkele duizenden Palestijnse doden in Gaza gespaard.

Maar dat is uiteraard een naïeve gedachte. Het opgeven van Gaza moet als wisselgeld dienen voor de inlijving van grote stukken van de Westoever. President Bush heeft aangegeven dat een uitstekend plan te vinden. In Palestijnse kringen wordt al gesproken van een tweede Balfour-verklaring: wéér geeft een Westerse mogendheid een stuk Palestina weg aan joodse kolonisten.

En wordt Gaza er inderdaad beter van als de nederzettingen worden ontmanteld en het Israëlische leger vertrekt? In 1999, het laatste jaar dat er nog sprake was van grootscheepse buitenlandse hulp om het vredesproces te ondersteunen, stak de Europese Unie meer dan een miljard euro steun in Gaza. Die steun zal niet worden hervat als er geen garanties zijn dat Israël niet met de grond gelijk maakt wat met Europees belastinggeld wordt opgebouwd. En die garanties zijn er niet.

Gaza blijft, ook na het vertrek van de kolonisten, geïsoleerd. Kustwateren en luchtruim blijven gecontroleerd door het Israëlische leger en de grenzen blijven gesloten. 75% van de 1,4 miljoen Gazanen leeft in bittere armoede; een armoede die alleen effectief kan worden bestreden als Gaza wordt opengesteld en de Gazanen vrijelijk kunnen werken in Israël en handel kunnen drijven in de regio.

Het is een droevig vooruitzicht: Gaza als reservaat, óók als dit reservaat door Sharon judenfrei wordt gemaakt...

Jan Keulen.

Vervolg van pagina 5

wen ook een aantal maal bij elkaar (de eerste keer op 10 mei). Ervaringen worden ingebracht op een landelijke slotconferentie op 10 december 2004 met de uitgifte van een afsluitende bundel met de resultaten van de uitwisseling en aanbevelingen voor actie, op 8 maart 2005;

2. Dialoog tijdens diners en andere bijeenkomsten met mensen die afkomstig zijn uit het Midden Oosten en nu in Nederland wonen, in Rotterdam, Dordrecht, Utrecht, Assen en Groningen. In Groningen wordt een bijeenkomst georganiseerd rond bezoek van een Palestijnse en Israëlische vredesactivist met een panel van diverse uit het Midden -Oosten afkomstige medelanders.

3. Onderwijs: voor het voorgezet onderwijs wordt een lespakket ontwikkeld. Mogelijkheid voor (e-mail)contacten met scholieren in de Palestijnse gebieden en Israël. Eventueel optreden Palestijnse theatergroep op de scholen. Uitvoering op scholen gepland in het schooljaar 2004-2005. Scholen worden benaderd in de regio's Groningen, Utrecht, Zuid-Holland Zuid, Flevoland en Rijnmond en Midden Holland. In Groningen proberen we via het netwerk van COS Groningen twee geïnteresseerde scholen te vinden voor het uitvoeren van het lespakket.

Bert Giskes

Gedichten van Tahereh Khorrami

Bezet Palestina Is verkleurd.

In droevig, bloedig Palestina
Schijnen geen sterretjes
Geen maan,
Zon is verduisterd.
Gronden zijn beroofd.
In grijze lucht van Palestina vliegen geen vogels.
In straten van Palestina
hoor je alleen geweren.
Overal bloed, pijn en verdriet.

Stem van Palestijnse vrouw

Niemand weet van mijn pijn,
van mijn verdriet,
mijn verlies en mijn diepe wonden.
Ik heb een geschiedenis vol van bloed,
pijn en wonden.

Mijn tranen,
bloederige tranen,
mijn leed en ellende wordt niet gemerkt,
gezien of gehoord.

Met wie moet ik er over praten.
Ik kan niet meer vliegen.
Ik zie niet meer de blauwe hemel.
Ik zit in een kooi vast.
Mijn hart doet pijn.
Ik heb verdriet.
Ik draag onnoemelijk veel pijn.
Ik heb alles verloren.
Bomen, bergen, beken,
rivieren, blauw hemel, bossen,

Ik ben een Palestijnse vrouw.
Ik heb geen toekomst.
Onze huis is geplunderd.
Mijn land is beroofd.
Mijn mooi olijfbomen worden
met bloed van onze kinderen en mannen besmeert.
Mijn broers, en vader zijn dood geschoten.
Mijn zoon werd in de schoot van zijn vader dood gescho-
ten.
Mijn toekomst is een wrak.
Mijn toekomst is wraak nemen.
De wereld ziet me niet,
hoort me niet.
In mijn hand is een steen.
In de hand van de vijand zie je alle moderne wapens.
Help me, hoor me,
kijk me aan, help me
help me

- ☐ Ik wil op de hoogte blijven van
het Jabalya-project.
☐ Ik wil als vrijwilliger actief worden.

Naam: _____

Adres: _____

Woonplaats: _____

Telefoon: _____

Email: _____

**Opsturen aan St. Groningen-Jabalya,
Coehoornsingel 87 9711 BR Groningen**

Colofon

Redactie Bert Giskes en
Pieter van Niekerken.

Verder werkten mee: Jan Keulen, Nahed Selim,
Tahereh Khorrami
Ontwerp en lay-out: Harm van der Veen

De stichting is telefonisch te bereiken:

Bert Giskes (van het Centrum voor inter-
nationale samenwerking COS)
Tel 5421370 / 3132076

Dick Smit (project coördinator Jabalya,
gemeente Groningen)
Tel 3185077 / 3676149

Postadres:
Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen

Email: jabalya@hotmail.com